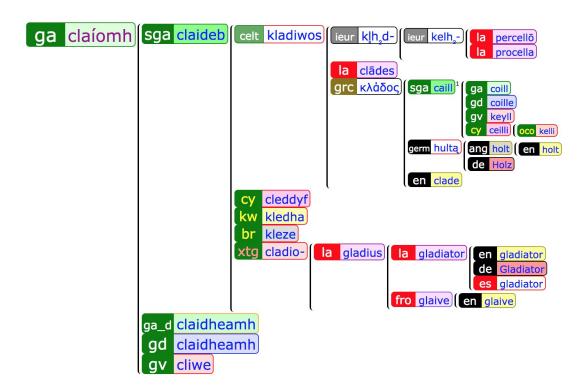
"Is iomaí cor i saol an fhocail": Linking online dictionaries of Old Irish and Modern Irish

Kevin Scannell Saint Louis University 25 May 2018

Some sources for Irish etymology

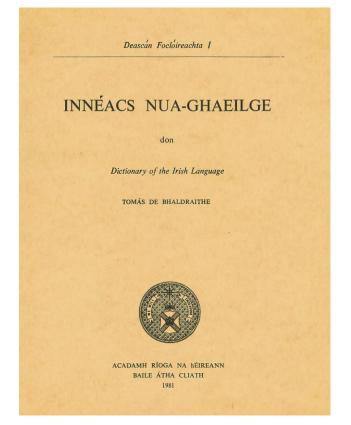
- Dictionary of the Irish Language (DIL)
- Vendryes, Lexique étymologique de l'irlandais ancien
- Pokorny, Indogermanisches etymologisches Wörterbuch
- Matasović, Etymological Dictionary of Proto-Celtic
- MacBain, An Etymological Dictionary of the Gaelic Language (Gàidhlig)
- McCone (ed.), Stair na Gaeilge
- Foclóir Stairiúil na Gaeilge (2???)

Bunadas @ Sabhal Mòr Ostaig

Innéacs Nua-Ghaeilge

- Mappings from modern Irish words to DIL
- Modern words are (mostly) from FGB (Ó Dónaill)
- Collected by Tomás de Bhaldraithe in the 1970's
- Published by Royal Irish Academy in 1977
- "Is iomaí cor i saol an fhocail"

Goal: Digital version linking teanglann.ie / dil.ie

Foclóir Gaeilge-Béarla (Ó Dónaill, 1977)

Is leagan leictreonach inchuardaithe é seo d'fhoclóir Gaeilge-Béarla Uí Dhónaill a foilsíodh in 1977. Cloítear go dílis le téacs an bhunfhoclóra. Is é an Foclóir Gaeilge-Béarla príomhfhoinse ortagrafaíochta na teanga ó thaobh litriú na teanga ó foilsíodh é agus is ann a fhaightear an cumhdach is cuimsithí ar an eolas gramadaí srl a bhaineann le focail Ghaeilge.

Treoracha

Chun teacht ar fhocal ar leith, ní gá ach an focal sin a chur sa bhosca cuardaigh agus cliceáil chun teacht ar an eolas ábhartha mar atá in Foclóir Gaeilge-Béarla. Tugtar

crinneann: creinnid críoch : crích críochaire, -acht: críchaire, -echt críochaíonn: críchaid críochnaíonn: críchnaigid críochnaitheach: críchnaigthech críol : criöl críon (n./adj.), -ach : crín, -ach críon-aibí: crín 530.28 críonann: crínaid criongán, cf. críncán críonlach : crínlach críonna, -cht : crínna, -cht crios: cris crioslach: crislach crioslaíonn : crisla(ig)id criosma: crisma Críost, -aí (*n./adj.*), -aíocht : Críst, -aide, -aidecht criostal, -ta: cristall, -da

críostúil, -úlacht : crístamail, -mlacht criothán, -ach: crithán, -ach criothnaíonn: crithnaigid criothnaitheach: crithnaigthech crith: crith, cf. grith 1 critheagla: crith 534.61 critheaglach: crith 534.76 crithir 'spark' $(\rightarrow n.)$ 1 crithir 'trembling' ($\rightarrow adj$.) 2 crithreach: crithrech cró 'blood', 'race' ($\rightarrow cró^2 nm$): crú cró 'sty', 'socket' ($\rightarrow cró^2 nm$) 1 crobh: crob crobhaing, -each : croba(i)ng, -ech crobhneart: croibnert crocán: croccán croch 'cross', 'gallows' $(\rightarrow n.)$ 1 cróch 'saffron' 1 cróchadh: cróchad

Adding value

- Correct part-of-speech added for all FGB entries (e.g. críon noun vs. adj)
- English glosses disambiguated to numbered FGB entries (e.g. cró^{1,2})
- Entries on DIL side disambiguated when necessary also
- Non-standard modern spellings linked to headword in FGB (e.g. críochaire)
- All abbreviated entries expanded
- Present tense verbs linked to imperative headwords in FGB
- Hundreds of spelling errors/inconsistencies corrected
- 13889 linked entries total

https://cadhan.com/droichead/

- ▶ Gramadóir
- ▶ Teasáras
- ▶ Caighdeánaitheoir
- ▶ Gàidhlig-Gaeilge
- ► Gaelg-Gaeilge
- Droichead DIL

Brollach Foclóir Cód 🗳

A B C D E F G H I L M N O P R S T U V

srengartach

rá, fir rábach, aid rábaire, fir rabairneach, aid rabhadh, fir rabhán¹.3, fir rabharta, fir rabhartach, aid ráca, fir rachmas, fir racht, fir rachta, fir rachtúil, aid rad, br radaire, fir radharc, fir radharcach, aid rafaireacht, bain rafar, aid ragaim raibh, bain raideog, bain raidang bain

rád rábach ráib, ráip rabairnech robud, robad rabán robarta, rabarta robartach ráca rachmus 2 recht rafta 2 rechtmar radaid raitech rodarc radarcach rathmaire rathmar ragam 1 raib, ruib raideóg

raidlana

reangartach, fir reannach, aid rearagán, fir reasta2, fir réasún, fir réasúnta, aid reathach, aid reathaí, fir reic, br reic, br reic, fir reic, fir réidh, aid réidhe, bain reifeadh, fir réigiún, fir reigléas, fir reigléasach, fir réil, aid réileán, fir reilig, bain réim, bain réimeach aid

2 rennach rergagán résta résún résúnta rethach rethaige 1 rec(c)aid 2 rec(c)aid 1 reic(c) 2 reic réid réide refed régión reiclés reiclésach réil(1) reiglén reilic 1 réim(m) réim(m)endach

rionnaíocht, bain rindaigecht rigrad ríora, fir ris, bain 1 ris rísín, fir raisín 1 reithid rith, br rith, fir rith rítheach, fir rígthech rithim, bain rithim(m) rithlearg, bain rithlerg ró-, rm 2 ro 2 ró ró², fir rob, fir 1 robb, rop róba, fir róba robach, fir ropach robáil, bain robáil roc, fir roc rochtain, bain rochtain rochtain, bain rúachtain ród, fir 1 rót ródach, aid rámatach rogha, bain rogu, roga roghnaigh, br 1 rogaid roide bain rota

Future Plans

- Obsolescence! (with the eventual publication of the Foclóir Stairiúil)
- Possible incorporation directly into dil.ie or teanglann.ie?
- Handle links to line/page numbers in DIL more cleanly
- Link with Gàidhlig and Manx via my bilingual dictionaries
- Incorporate those links into Bunadas